

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Regimentul 31.

Corespondentul gazetei „Az Est”, din Budapesta trimis anume pe câmpul de luptă, ca să vadă bine și să scrie cele ce le-a văzut, laudă într-una din epistolele sale tipărite în timpul din urmă vitejia regimentului 31 din Sibiu. Ci că s'ar fi împotrivit cu îndârjire și-ar fi dat îndărăt puvoii entropitor din marea ofensivă a oștrilor rusești de la Baranovice. Astfel vedem că

regimentul 31, scump nouă prin alcătuirea, istoria, și izvorul de unde se trage, ține piept tuturor vijeliilor cu o tărie de stâncă. El este vrednic prin urmare de munții Carpați ale căror ape limpezi i-a adăpat și limpezit viața, și-ale căror vârfuri cărunte și statornice i-a oțelit inima. Regimentul 31 din Sibiu e arzit în partea lui cea mai însemnată din Români. Vitejia lui e recunoscută, și vestea strălucitei sale învingeri cutreeră lumea întreagă. O piatră nouă s'a adăugat, o piatră zămislită sub foc de plumb și vărsare de sânge eroic, la temelia de piatră, pe care și-o alcătuiește neamul și patria noastră pentru veacurile ce vor veni, în războiul acesta.

După Ivangorod, Baranovice, după frunza de stejar a biruinței, cununa de aur a statorniciei și cinstei; din fapte mari și luminoase se inchiagă astfel rând pe rând și se desemnează calea pe care poporul nostru și-a știut-o tăia în urmărirea idealurilor și dorințelor sale. Puțini am rămas acasă, noi câțiva gazetari și câțiva profesori, cari muncim cu condeiul, dar gândul și sufletul nostru este zi și noapte la voi, viteji ai regimentului 31 din Sibiu. Vă auzim în șanturi, în

caldele și liniștitele nopți de vară cântând doina, și dorul nostru în-tâmpinându-vă în cale, într'o înfrățire bogată de lacrimi și simțăminte, vă chiamă cu înduioșări de mamă și de soră; vă vedem zburând la luptă cruntă, sub dogorârea vâratecă a soarelui de aur și inimile noastre prind să bată mai viu, și fiecare veste pe care firul de telegraf ne-o aduce cu iuțea de fulger, ne mărește nădejdea, ne-alină suferința, ne înseni-nează privirea, Flăcăi suntem mândri de voi! Sibiuul a îmbrăcat în ziua biruinței voastre haină de sărbătoare și steaguri nenumărate au fluturat pe clădiri publice și private, iar ici și colea și colorile noastre, cari râdeau și se bucurau. Așa modeste s'au înfățișat și ele, cum a dat bunul Dumnezeu; voi știți, că nouă nu ne place lauda, și și atunci când ne laudă alții, nouă ne cade bine a spune că ne-am împlinit numai datoria! Să și-o îplinească și alții însă mai mult de cât noi, și atunci vom ridica pe vârfurile și aripile inimilor noastre, steagurile bucuriei noastre depline.

Flăcăi, suntem mândri de voi!

Din România.

Adunarea trădătorilor dela Dacia. — Socialiștii contra războiului. — C. A. Rosetti.

Precum am cetit în gazetele din Budapesta, fugarii nostri, — asupra cărora ne-am arătat adeseori disprețul și desaprobarea cea mai hotărâtă, — au început din nou lupta la București cu aceleași arme scârboase ale calomniei și batjocurei, ca și mai înainte, împotriva monarhiei austro-ungare. Aceasta este însă neputință în gradul cel mai mare. Ei se află și de astădată în starea tristă a omului, care e gata să se înecă, și se prinde cu mâinile de orice firicel de

iarbă. Nenorocita de ofensivă rusească, care este în stingere completă, le-a mai animat pentru o clipă nădejtile lor mincinoase și vrednice de compătimire. Ei vorbesc, discută, zbiară, și dau din mâni și picioare, fără ca să poată trezi altceva în sufletul ascultătorilor, decât compătimire amestecată cu batjocură. Se înțelege, că centrul acestor agitații nevrednice este și de-astădată poetul Octavian Goga, acest trădător și dușman neîmpăcat al monarhiei noastre, care întocmai ca și italianul d'Anunzio, își aruncă veninul împotriva noastră cu orice prilej care-i vine înainte. Astfel, Duminică a avut loc la București trei întruniri cu caracter deosebit:

În sala Dacia, a avut loc întrunirea publică chemată de „Federația Unionistă” și „Acțiunea Națională” în favoarea unei intrări a României în războiu. Au luat acolo cuvântul d-nii Take Ionescu, Gr. N. Filipescu-fiul, profesorul Titulescu, generalul Lăzărescu și Octavian Goga. Toți oratorii au fost foarte aspri în discursurile lor contra monarhiei, declarând că acum iar a venit momentul ca România să declare războiu.

În sala cercului Sidoli, au ținut socialiștii o întrunire publică, în care oratorii Dr. Rakovski, Dr. Calin, Dr. Ecaterina Arbore, Marinescu, Frimu și alții au atacat cu putere partidul d'lor Take Ionescu și Filipescu, cari vor să arunce cu orice preț România în războiu, de dragul Rusiei.

Tot în aceeași zi, guvernul român Academia română, parlamentul și toate așezămintele culturale au sărbătorit centenarul nașterii lui C. A. Rosetti, unul din creatorii României moderne, a Constituției românești, a Academiei române. În preajma monumentului lui C. A. Rosetti, s'au adunat Duminică un public foarte mare, ca să comemoreze pe marele bărbat de stat. Toate societățile culturale, industriale și comerciale au luat parte la această festivitate.

Regele României a trimis o coroană splendidă, cu inscripția „Regele Ferdinand I — lui Rosetti, marelui bărbat”. Au fost de față d-nii miniștri Brătianu, Duca, Morțun, Anghelescu, Con-

stantinescu, d-nii Poni, Dr. Istrati din partea Academiei române, dl Ferechide, președintele Camerei, d. Procopiu, președintele Sindicatului pressei, apoi membrii parlamentului, Camerei de comerț etc. Cel dintâiu a luat cuvântul prim-ministrul Brătianu, care a arătat însemnătatea operei sociale, naționale și culturale a lui A. C. Rossetti și datorită generațiilor de azi de a păstra și de a dezvolta bunurile naționale lăsate drept moștenire de meșter mare patriot. Au ținut apoi discursuri frumoase d-nii Ferechide, Dr. Istrati, Robescu în numele Primăriei, d. Hagi Teodorachi, în numele Camerei de comerț etc.

Politica de așteptare a României.

— *Ce a câștigat România așteptând? — România nu are nici o îndatorire în ce privește intrarea ei în acțiune.* —

Ceșim în „Dreptatea“.

Ținuta României este azi mai cercetată ca ori când. Gazetăria europeană, și dintr-o parte și dintr-alta, se ocupă de România cu multă îndârjire, condamnând sau scuizând așteptarea ce a primit-o. Fiecare ne judecă și ne măsoară după cum îi place sau nu, politica ce-am îmbrățișat-o.

Având ocazia să vorbim eri cu un diplomat al uneia din cele două partide luptătoare, acesta ne-a declarat următoarele:

— Politică de așteptare a României, este cea mai bună din câte putea să se facă. Chiar dacă această țară s'ar fi aflat alături de învingător, ea ar fi fost tot în pagubă dacă intra în războiu încă dela începutul primelor bătălii, — și aceasta fiindcă un Stat puțin organizat cum e România și sărac în izvoare este neputincios să ducă la bun sfârșit un războiu mai lung de 6 luni sau cel mult un an.

România stând pe loc a câștigat în primul rând timp; se găsește cât mai în măsură să cunoască pe adevăratul învingător — dacă va fi cumva vreunul până la sfârșitul războiului — a făcut economie de munițiuni și oameni și chiar de bani, cu toate că a ținut timp de doi ani armata pe picior de războiu.

În privința ținutei viitoare a României, cel cu care am vorbit ne-a spus:

E greu de hotărât ceva în privința ținutei viitoare a României. Ceeace este sigur, e faptul că d. Brătianu, cu îndemnarea care-l împodobește, a reușit să încheie cu ambele grupări politice o convenție politică, dar numai în ce privește neutralitatea. Înțelegerile încheiate nu delătură însă o intrare în acțiune, când d-lui Brătianu i-se va părea că a sosit momentul potrivit.

Motivul pentru călcarea convenției de neutralitate se găsește ușor, așa că România va sta fără să se miște numai în cazul când, încrucișarea de spade,

la care ne uităm de doi ani, nu va răni adânc pe nici una din ele.

Trei regimente rusești au năvălit în România.

— *Rușii au silit autoritățile românești să părăsească Mamornița. — Năvălitorii ruși au desarmat grănicerii români. — Lupte pe teritoriul românesc. — Măsurile guvernului român. — Ce răspund Rușii? —*

București, 15 Iunie. — Iese acum la iveală că năvălirea rusească în nordul Moldovei nu s'a redus numai la câteva patrulare slabe, de vre-o 50 cavaleriști ruși — ci după cele mai noi știri aproape trei regimente rusești compuse din infanterie și cavalerie, au pătruns pe teritoriul românesc din nordul Moldovei, ocupând ținutul dintre Mamornița și Molnița.

În cercurile oficiale românești se tâlmăcește astfel intrarea neașteptată a trupelor rusești pe teritoriul românesc:

După unii, aceste trupe neputând rupe linia de tranșee austro-ungară de pe frontul rus, în dosul căreia sunt întărituri de sârmă străbătute de puter nici curenți electrici, trupele rusești au încercat o mișcare de năvălire străbătând pe teritoriul nostru și ocupând unghiul din nordul Moldovei dintre Noua Suliță și Filipăuți, fără ca comandantul acestor trupe să și fi dat seama că au încălcat teritoriul românesc.

Punctele de statorire a graniței noastre în această regiune nu sunt destul de sigure, fiindcă nu Prutul este linia de frontieră, întrucât granița românească în unele părți trece peste Prut și granița rusească trece dincoace de Prut, așa încât dintr-o greșală a comandantului trupelor, voind să facă o mișcare strategică, a trecut pe teritoriul românesc.

Spaima a fost mare în populația românească, toți locuitorii căutând să se retragă spre Dorohoi, îngroziți mai ales de viile focuri ce s'au tras și de o parte și de alta.

„Libertatea“ află că autoritățile românești dela graniță, uluite de năvălirea rusească, au fost silit de către trupele rusești să părăsească Mamornița

fără nici o explicație din partea comandamentului rusec care ne încălcăse locul.

Primă lucrare a năvălitorilor ruși a fost ocuparea caselor de pază românești dela graniță și desarmarea grănicerilor români.

Comandanții ruși au silit apoi pe grănicerii români desarmați să se retragă în lăuntru țării. După ce Rușii au ocupat 26 de case din dreapta și stânga Mamorniței, trupele rusești și-au făcut arătarea în acest târg, străbătându-l întreg și stabilindu-și lagărul pe platoul la sud de Mamornița.

„Viitorul scrie că comandantul trupelor ruse delă Prut a comunicat că s'au luat toate măsurile pentru ca greșala să fie îndreptată și ca după retragererea trupelor ce au năvălit să nu se mai repete asemenea cazuri.

Petersburg, 15 Iunie. — Agenția telegrafică „Vestnic“ comunică:

Înainte cu câteva zile s'a întâmplat că trupe neînsemnate rusești au trecut la Mamornița granița română. Lucrul e ușor de tâlmăcit prin faptul că hotarul nu e statorit în mod ce se poate vedea, lucrul de altfel stăverit și de generalul român și cel rus, cari au cercetat acum locul. Generalul rus și-a arătat părea de rău, și a asigurat, că trupele au ajuns numai din greșală la Mamornița și vor părăsi imediat această localitate.

București, 15 Iunie. — Răspunsul guvernului rus în chestia năvălirii Rușilor în Moldova a sosit la București. Nota a fost predată personal de ambasadorul Poklevski-Koziel primului ministru Brătianu. Răspunsul acesta n'a fost dat încă publicității. Se îmbrăție însă știrea, că guvernul rus declară într'ansa că a primit raport din partea comandamentului suprem al armatei din Basarabia, și că cazul acesta s'a întâmplat în urma unei greșeli tactice a unui comandant militar.

Din cauza acestei greșeli tactice, — declară guvernul rus — șeful de trupe care a trecut granița, a fost în pericol să ajungă cu toată trupa lui în prisoare. Și ca să scape de acest pericol a socotit ca scăparea cea mai bună e să treacă granița română. Nota guvernului rus nu amintește nimic de faptul că trupele rusești au continuat și pe teritoriul românesc lupta și au voit să dea de acolo un atac de flanc asupra trupelor austro-ungare. Se așteaptă răspunsul guvernului Brătianu la nota Rusiei.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Luptele mari dela Cernăuți și golirea lui. — Italienii încearcă să ia și ei ofensiva. — Ce mai vestesc Rușii despre biruințele lor? — Convorbire cu un diplomat grec.

Luptele mari dela Cernăuți și golirea lui.

Budapesta 18 Iunie. — Trupa de apărare dela șanțul de pod dela Cernăuți

a trebuit să fie retrasă eri dinaintea focului de artilerie al dușmanului care era în mare număr peste noi. Peste noapte dușmanul și-a silit în mai multe puncte trecerea peste Prut și a intrat

în Cernăuți. Trupele noastre au golit orașul.

În Galiția ostică situația e neschimbată. La vest dela Wisniowczyk, pe Strypa, au fost zădărnice prin focul artileriei noastre mai multe atacuri rusești. În Wolyaia trupele noastre au câștigat loc la nord dela Lippa, la nord dela Gorochow și la Lokaczy și au respins contra-atacuri rusești. Alaltăeri și eri au rămas în mâinile noastre 905 prizonieri și 3 mitralieze. La nord dela sectorul Turja forțe germane în lupte reușite au făcut prizonieri 14 ofițeri ruși, 3446 soldați și au luat un tun și 10 mitralieze. Între Sokal și Kolky au fost din nou respinse puternice ieșiri rusești.

Italienii încearcă să ia și ei ofensiva.

Pe frontul dela Isonzo Italienii au încercat din nou, în mai multe locuri, să înainteze, așa de pildă contra părții sudice dela Monte San Michele și contra pozițiilor noastre de înălțime la nord dela capul de pod dela Tolmein. Focul nostru de artilerie însă a împiedecat de la început ori-ce atac. În Dolomiți lucrarea dușmanului în general a scăzut numai Monte Cadini a stat din când în când sub foc greu de artilerie, căruia i-au urmat mai multe atacuri slabe cari au fost în grabă respinse. Din locurile dela Primolano și contra frontului nostru la sud-vest dela Asiago Italienii și-au reînnoit ieșirile lor, dar pretutindeni au fost respinși.

Pe câmpul de operațiuni din Balcani, situația e neschimbată. — Gen. Höffer.

Ce mai vestesc Rușii despre biruințele lor?

Budapesta, 17 Iunie. — Comunicatul oficial rus dela 15 Iunie mai vestește:

Ofensiva condusă de generalul Brusilov a continuat și pe ziua de ieri. Dușmanul (adică trupele germane și austro-ungare) a dat o contra-ofensivă în mai multe locuri. După cele mai noi rapoarte, numărul prizonierilor făcuți se ridică la un general, 3 comandanți de regiment, 2467 ofițeri, 5 medici de regiment, 150.000 soldați, iar prada se ridică la 163 tunuri, 466 mitralieze și 131 asvârlitoare de bombe.

Rușii se laudă grozav, și noi am arătat într'un număr trecut al gazetei, că suma aceasta pe care o înfățișează ei, este peste puțină de mare. De aceea nici să nu-i credem.

Convorbire cu un diplomat grec.

Berlin, 28 Mai. — „Vossische Zeitung“ primește din Haga un raport despre o convorbire cu un diplomat grec, care a zis: Dacă ne-am fi alăturat la Puterile Centrale, am fi dat flotei anglo-franceze din Mediterana prilejul bi-nevenit, ca să-și arată puterea. De aceea

am fost siliți mai întâi să ne stăpânim furia și să rămânem liniștiți.

Acum stau lucrurile altfel, acum sunt două puțințe: sau pacea în curând și restabilirea autorității Greciei, sau trebuie să sfârșim această situație groaznică.

Acum când sfârșitul lui Kitchener cade la un loc cu oarecare întâmplări din Grecia, se poate spune că expediția din Salonic s'a produs din îndemnul lui Kitchener, că drumul său în Rusia era fără îndoială în legătură cu propuneri hotărâte pentru o acțiune comună mai strânsă a Angliei cu Rusia în contra Greciei, poate și în contra României. Aceste planuri nu s'au sfârșit dar de sigur s'au amânat.

Blocarea (închiderea) coastei grecești.

Berlin, 29 Mai. — Ziarul „Times“ anunță din Salonic că Sâmbătă a început blocarea întregii coaste grecești. La Cardiff, din ordinul autorităților vamale engleze s'a oprit ducerea de cărbuni în Grecia.

La 20 de vase nu li s'a permis să ia cărbuni nici pentru trebuințele proprii și li s'a dat ordin să părăsească portul.

La Phaleron staționează vase de război de ale Antantei, cari împiedică vasele grecești să intre ori să iasă din porturile Pireu Syros și Milos.

Toate acestea s'au făcut în urma ținutei Greciei față de înaintarea Germanilor și Bulgarilor la Ruppel.

„Daily Telegraph“ spune același lucru, adăugă însă că toate vapoarele grecești aflătoare pe drum au fost prinse și duse la Malta și în porturile din sudul Franței.

Din loc însemnat se asigură că Înțelegerea a cerut mai întâi demobilizarea imediată a armatei grecești. Într'aceasta, „Reuter“ anunță că consiliul de miniștri a decis desconcentrarea imediată a 12 contingente din cele mai vechi.

Cum a căzut orașul Cernăuți?

București, 19 Iunie. — Dela granița României se anunță, că Rușii au intrat în localitatea Zurenii, iar la orce 8 au ocupat Cernăuțul. Orașul n'a suferit mult, Rușii au bombardat numai gara și jurul. Clădirea gării a ars.

București, 19 Iunie. — Din Burdujeni se anunță, că locuitorii din Cernăuți și împrejurimi, au fost duși cu mult înainte de sosirea Rușilor într'un loc sigur. De asemenea și arhivele autorităților și colecțiile prețioase. În Cernăuți a rămas numai garda civilă alcătuită din cetățenii orașului, dar și aceștia s'au retras la timp.

Lemberg, 19 Iunie. — Hotărâtor pentru golirea Cernăuțului, au fost luptele ce s'au încins le capul de pod al orașului. Încă de Marția trecută, Rușii

au bombardat cu putere pozițiile din jurul Cernăuțului. În noaptea de Marți spre Mercari, Rușii în 10—16 rânduri au pornit dela asalt la asalt contra Cernăuțului. De când șanțurile dela capul de pod au căzut, cu toată apărarea eroică a garnizoanei austro-ungare, trupele rusești au putut trece Prutul și că urmare a trebuit să evacuem orașul.

Marele cartier general, 19 Iunie. — Golirea orașului Cernăuți nu s'a putut ocoli. Aceasta s'a întâmplat în noaptea de Vineri spre Sâmbătă, la ordinul comandamentului militar. Nici zierele din străinătate n'au făcut o taină din faptul că generalul rus Lesiczki a avut poruncă, ca să cucerească Cernăuțul, cu orice preț, fără considerare de jertfe omenești. Rușii au atacat printr'un foc concentric de artilerie nemaipomenit până acum, șanțurile dela capul de pod din Cernăuți. Capul de pod din Cernăuți, tranșeele, adăposturile și obstacolele au pierit toate de pe suprafața pământului în urma acestui foc îngrozitor de artilerie.

Ordonanța guvernului cu privire la recolta anului de față.

Foia oficială a publicat la 31 Mai ordonanța guvernului de data 30 Mai a. c. cu privire la secestrarea recoltei grâului, săcării, îndoiturilor (grâului mestecat), orzului meiului și ovășului din anul 1916. Ordonanța are Nr. 2750/1916 M. P. și conține pe scurt următoarele dispoziții:

I. Secestrarea recoltei anului 1916.

§ 1. În interesul asigurării provoderei generale cu mijloacele de trai și a trebuințelor generale în cursul anului economic 1916/17, vânzarea și comerțul de altă dată, cum și înțelegerea recoltei de grâu, săcără, îndoiture, orz, meiu și ovăș a anului 1916 se pot face numai în înțelesul dispozițiilor ministerului și în condițiile stabilite de același.

Spre acest scop recolta de grâu, săcără, îndoiture, orz, meiu și ovăș din anul 1916 se secestrază și producătorul poate dispune asupra ei, pe timpul cât are valoare această ordonanță numai în cadrele acesteia.

În aplicarea acestei ordonanțe se privește ca producător și acela, care primește dela producător din recolta anului 1916 grâu, săcără, îndoiture, orz, meiu și ovăș ca răsplătă pentru muncă, ca plată pentru seccerat, plată pentru trecut sau stipulare.

§ 2. Producătorul poate să refină și să înțelegere liber acea parte din recolta secestrată, de care are trebuință pentru casa și economia sa.

La stabilirea trebuinței pentru casa și economia sa se socotește numai timpul până la 15 August 1917.

Sub titlu trebuinței pentru casa se poate socoti numai o astfel de cantitate de produse, care corespunde porțiunii de făină de 400 grame pentru un cap pe zi, socotind și plata pentru măcină, prăfuirea și tăratele, anume se pot socoti pro cap și pe lună din grâu, săcără, îndoiture și orz împreună numai 18 kgr., și adică după acele persoane, cari primesc întreținerea în permanență în gospodărie (§ 1). Cantitatea, ce poate se refina producătorul din meiu,

sub titlul pentru trebuința casei pro cap o stabilite primăria comunală (primarul orașului).

Ca trebuință pentru economie se poate socoti numai plata, ce se dă în natură (răspata pentru muncă, pentru secerat, treerat, stipulațiunea pentru cei angajați, servitori, muncitori), sâmanța pentru sâmanat și trebuința pentru contingentul de animale. În această privință se poate însă socoti nu numai trebuința dela locul de producțiune a producătorului, ci și trebuința, ce s'ar lvi în economia aflătoare în alt loc a aceluia.

O altă ordonanță va stabili cât poate să întrebunțeze producătorul din recolta secestrată la fabricațiunea de splrt, agricola proprie.

§ 3. Partea producțiunii secestrate, ce trece peste trebuința casei și economiei proprii, producătorul o poate vinde numai Societății pe acții pentru produse de rășboiu, comisionarilor acesteia sau acelor, cari în sensul acestei ordonanțe (§ 5, 8—10) sunt autorizați să cumpere astfel de produse dela producător, conform certificatului de cumpărare emis de autorități. Producătorul este obligat să păstreze proviziile și la provocarea autorităților să le prezenteze celor, cari în sensul §-ului 5, îndreptățiți fiind să cumpere, sunt provăzuți, cu certificate de cumpărare emise de autorități cum și Societății pe acții pentru produse de rășboiu, comisionarilor acesteia sau acelor cumpărători, cari pe baza §§-ilor 9 sau 10, în înțelesul §§-ilor 7, 9 respective 10 sunt provăzuți cu document.

Producătorul nu poate dispune de partea recoltei, ce trece peste trebuințele casei și economiei proprii, nu o poate întrebunța, nici măcina, nici să o dea ca nutreț, nici să o prelucra, nici să o înstrăineze, nici să încuviința cuiva vre-un drept la aceea. Producătorul, care întrebunțează partea recoltei ce trece peste trebuințele casei și economiei proprii, măcinându-o, prelucrându-o sau dispunând de recolta sa în favorul unui al treilea, despre care știe, că în înțelesul acestei ordonanțe nu este îndreptățit la cumpărare sau că depășește îndreptățirea sa la cumpărare, e responsabil pentru aceasta conform dispozițiilor acestei ordonanțe.

Conform unei ordonanțe, ce se va emite mai târziu, producătorul este obligat să oforo spre cumpărare, verbal sau în scris până la termenul stabilit de ministerul de agricultură, Societății pe acții pentru produse de rășboiu (Budapesta V., Str. Nálor Nr. 9) partea nevândută a recoltei sale puse sub secestru, care trece peste trebuințele casei și economiei sale, dacă până la 15 Octombrie a anului 1916 nu a vândut-o celui îndreptățit spre cumpărare în înțelesul ordonanței prezente.

Partidei trebuie să i se dea o adeverință în scris pentru oferta făcută.

Societatea pe acții pentru produse de rășboiu este obligată să primească dela partide produsele oferite spre cumpărare cu prețul, care corespunde prețului maximal stabilit de autorități conform calității produselor.

§ 4. Producătorului îi este interzis a expedia de pe teritoriul comitatului, unde se află economia sa partea recoltei puse sub secestru. În economia sa sau gospodăria sa, ce se află situată pe teritoriul altui comitat, poate totuș producătorul să transporte produsele sale pentru înmagazinare sau pentru întrebunțare în înțelesul ordonanței prezente cu concesiunea primpretorelui cercual (în orașe cu concesiunea primarului orașeneș). Primpretorele cercual (primarul orașului) este obligat să înștiințeze cu privire la concesiunea dată atât pe primul funcționar al comitatului de pe care se transportă produsele, cât și pe primul funcționar al comitatului, pe care ele se transportă, de asemenea

și Societatea pe acții pentru produse de rășboiu. Persoanele numite în alineatul 3 al §-ului 1 pot să strămute produsele, ce le primesc sub titlul de răspata a muncii, partea pentru secerat, pentru treerat sau ca stipulație, fără concesiune deosebită la locul aparținerei lor, stabile, chiar și în cazul când acel loc este situat afară de granițele comitatului, în care produsele au fost recoltate. Pentru transport, dacă aceasta se face cu trenul, cu naia sau cu carul este trebuință de un certificat de transport, conform normelor stabilite spre acest scop (în § 19).

Secestrul nu împiedecă zălogirea produselor ce s'a făcut în scopul execuțiunii. Totuș produsele se pot vinde pe calea licitațiunii numai dacă nu se face nici o dispoziție pentru procurarea lor pentru scopurile aprovizionării publice sau pentru trebuințele publice. Delegatul (executorul) este obligat ca în acest scop să înștiințeze Societatea pe acții pentru produsele de rășboiu.

II. Cumpărarea pentru trebuința casei și economiei proprii a cumpărătorului.

§ 5. Celce nu e însuș producător, sau acela a căruia recoltă nu acopera trebuința casei și economiei sale, este îndreptățit, pe baza unui certificat de cumpărare emis de primăria comunală să cumpere grâu pe la 15 Octombrie 1916 pentru trebuința casei proprii și pentru trebuința economiei sale, pe teritoriul comunei în care el locuiește, pe calea cumpărării efective cu excluderea ori căruia intermediator, dela oricare producător; pe baza unui certificat de cumpărare dela primpretorele cercual (dela primarul orașului) însă este îndreptățit a cumpăra, deasemenea până la 15 Octombrie 1916, pentru trebuința economiei sale pe teritoriul comitatului, săcară, îndoitori, meiu, orz și ovăs, pe calea cumpărării efective, cu excluderea oricărui intermediator dela oricare producător. Proprietarii, care tin animale pe teritoriul municipiilor orașenești nu pot cumpăra pentru susținerea animalelor lor, tot așa nici institutelor publice, cari întrebunțează la întreprinderile lor industriale un contingent de vite, de orice fel, de peste 20 capete. Pentru prevederea acestui contingent de animale se dispune în §. 8 al acestei ordonanțe.

Pe baza unei reprezentațiuni tomoinice înaintate de primul oficial al comitatului, ministrul de comerț cu cel de interne și cu cel de agricultură pot concede ca partidele să se poată aproviziona și de pe teritoriul altor comune din comitat.

Procedura emiterii și întrebunțării certificatelor de cumpărare o stabilește o altă ordonanță.

Cel îndreptățit la cumpărare pe baza acestui paragraf este obligat să predea vânzătorului certificatul de cumpărare emis de autorități.

La stabilirea trebuinței pentru casa și economia sa poate socoti numai timpui până la 15 August 1917.

Consumentul, care se ocupă cu agricultura sau cu altă producțiune străveche poate să socotească sub titlul pentru trebuința casei porțiunea zilnică de 400 grame de fălnă pro cap — computându-se și vama, pulverea de fălnă și tărățele — care anume corespunde la o cantitate de produse de grâu, săcară și îndoitori la oaltă numai de 18 kgr.; alt consument însă poate să socotească numai câte 10 kgr. pro cap pe lună pentru toți aceia, cari beneficiază de regulă în economia casei de proviziune în natură. Porțiunea de meiu o fixează primăria comunală.

Sub titlul pentru trebuința economiei, cel ce are întreprinderi agricole, pot procura, pe lângă certificat de cumpărare, sâmanța necesară

pentru sâmanat cum și produsele necesare la ținerea și îngrijirea animalelor lor de prăsilă și de folos în economie, pe cari nu le pot ține din recolta ce ei o produc. Proprietarii altor întreprinderi pot să procure numai cantitatea de produse necesară pentru cei angajați în întreprinderea lor, cum și pentru ținerea animalelor de prăsilă, ce le reclamă continuarea întreprinderii. Alții, din contră, pot să procure numai cantitatea de produse necesare pentru trebuința casei proprii și pentru susținere acelor animale, cari le sunt indispensabile pentru ocupațiunea lor sau la împlinirea chemărilor lor. Cu privire la procurarea cantității produselor destinate să fi prelucrate în întreprinderea partidei, cum și pentru procurarea cantității necesare la îngrijire sunt luate dispoziții în § 12 al acestei ordonanțe.

§ 6. Dacă celce a cumpărat produsele pentru acoperirea trebuinței casei și economiei sale pe baza §-ului 5, în urma schimbărilor în familia și economia sa, ar vol să vândă din cantitatea de produse, el ar putea să vândă numai Societății pe acții pentru produse de rășboiu, comisionarilor acesteia sau celor îndreptățiți să cumpere în sensul §§-ilor 8 sau 9. (V. urm.)

Ce trebuie să știe fiecare om cu privire la „Ajutorul de stat?”

Ajutorul de stat e făcut din ajutorul zilnic pentru susținere și din ajutorul pentru plățirea chiriei (dacă aparținătorii celui înrolat locuiesc în casă cu chirie).

Suma ajutorului o atatorește ministrul de honvezi prin ordinațiuni speciale. Afară de ajutorul zilnic statorit se mai plătește apoi ajutorul pentru chirie, care nu poate fi mai mare decât suma, pe care ar trebui să o plătească respectiva familie pentru chirie.

Conform ordinațiunii date de d. ministrul de honvezi sub numărul 3799/20 h. — 1914 suma ajutorului nu este aceeași pentru întreaga țară, ea se schimbă după ținuturi, uneori o mărime, pe alocurea o mai mare, după cum sunt împrejurările de traiu din acel ținut. Următorul conspect conține comitatele (cu populația românească) cu arătarea taxei pentru ajutor:

Pentru comitatele Alba-Inferioară, Bistrița-Năsău, Trei scaune, Hunedoara, Târnava-Mică, Sibiu, (în afară de orașul Sibiu), Solnoc-Dobâca, Turda-Arieș și Odorheiu ajutorul de stat face la zi:

pentru traiu	pentru chirie	cu totul
57 fil.	28.5 fil.	85.5 fil.

Pentru comitatele Arad, Bichiș, Bihar, Csanad, Caraș Severin, Maramureș, Sătmar, Salaj, Timiș (în afară de Timișoara), Torontal și Ugoșia ajutorul face la zi:

pentru traiu	pentru chirie	cu totul
62 fil.	31 fil.	93 fil.

Pentru următoarele orașe ajutorul la zi face:

	traiu	chirie	cu totul
Sibiu	70 fil.	33 fil.	105 fil.
Timișoara	64 fil.	32 fil.	96 fil.
Budapesta	78 fil.	39 fil.	117 fil.
Pojon	88 fil.	44 fil.	132 fil.

Fiecare membru de familie, care e sub 8 ani primește zilnic jumătate din competența de ajutor zilnic amintită mai sus, iar cei trecuți de 8 ani primesc întreg ajutorul.

Ajutorul zilnic dimpreună cu ajutorul pentru chirie poate fi, bună oară pentru o zi cel mult atâta, cât a câștigat cel înrolat prin munca sa proprie înainte de a intra sub steag.

Când sunt îndatorate autoritățile să urce ajutorul de stat?

1. Dacă familia celui înrolat s'a înmulțit printr'o nouă naștere.

2. Dacă vre-un copil din aceea familie a împlinit în răstimpul primirii ajutorului vârsta de 8 ani.

3. Dacă vre-un membru din familia celui înrolat, pe care cel înrolat nu l-a susținut înainte de a intra sub steag ar ajunge să fie înșelțat, ca să-l susțină cel înrolat. În acest caz familia celui înrolat va primi ajutor și pentru acest nou membru al ei.

Când au autoritățile datorința să scada ajutorul?

1. Dacă vre-un membru din familia ajutorată moare.

2. Dacă vre-un membru din familia ajutorată este din sinul acelei familii în urma căsătoriei sau din alte pricini și astfel nu mai are nevoie de susținere.

3. Dacă familia ajutorată ajunge în de-cursul ajutorării la vre-o moștenire sau ar ajunge într'un alt mod oarecare în proprietatea vre-unel-or, ori ar primi eventual locuință gratuită.

De când începe urcarea ori scăderea ajutorului de stat?

Dela mijlocul acelei luni, în care a avut loc (s'a întâmplat) vre-unul din cazurile înscrise

mai sus. Dacă aceste cazuri s'ar întâmpla în a doua jumătate a lunii, atunci urcarea ori scăderea începe cu prima zi a lunii următoare.

Unde se capătă acest ajutor?

În comune la autistiile comunale, iar în orașe la casa de orașenești și anume se plătește de 2 ori pe lună la 1 și 15 ale fiecărei luni.

Ce trebuie să arate (să prezinte) fiecare când primește ajutorul?

Cartea de plată (libelul, livretul) făcut anume pentru cei cari sunt ajutorați și în care se înregistrează la fiecare plată sumele plătite.

Ajutorul de stat se plătește aceluia membru din familia ajutorată, pe care familia îl încredințează cu ridicarea banilor. Nu e iertat însă să fie plătit acest ajutor la mâna celui înrolat.

Ce e de făcut, dacă cartea de plată se pierde?

Faptul acesta trebuie înștiințat autistiei comunale, care va hotărâ darea unei noi cărți de plată.

Incepând de când se pot ridica (scoate) banii de ajutor pe baza noii cărți de plată?

Incepând cu prima jumătate a lunii, care urmează după pierderea cărții vechi.

Pentru facerea chitanțelor ori pentru darea noilor cărți de plată nu trebuie plătit nimic.

Ce pot opri autoritățile din banii de ajutor?

1. Sumele, pe cari autoritățile le-au dat înainte din ajutor familiilor cari au lipsă de acest ajutor.

2. Oprirea de bani se mai poate face și atunci dacă ouiva i-s'a dat din greșală mai mult ajutor decât i-s'ar fi cuvenit.

Se poate sechestra (cuprinde) ajutorul de stat?

Nu se poate.

Se poate scrie ajutorul de stat pe un altul, ori se poate plăti din el vre-o datorie?

Nu; numai singură chiria se poate plăti din ajutor.

Cucerirea unui fort de la Italiani.

Comunicatele oficiale vestesc zi de zi succese noi și tot mai mari pe frontul italian. Noi înaintăm neîncetat, iar Italianii se retrag din fața armatelor noastre biruitoare. Chipul

nostru de azi întâișează lupta piept la piept a oștii austro-ungare, în care ea cucerește un fort panțerat dela Italiani. Faptul acesta e cea mai strălucită biruință a armatei noastre.

Carl sunt legile și ordinațiunile, cari statornesc ajutorarea și modul, cum are să se întâmple aceasta?

Articolii de lege XI, din anul 1882, XLV din anul 1914 și XV. din anul 1915, apoi ordinațiunile Nr. 100.000 și 130.000 din 1914, precum și Nr. 70.000 din 1915 ale ministrului de finanțe.

(Va urma.)

ECONOMIE

Fânățele și pășunile.

(Continuare.)

Timpul cositului. Oșândit trebuie obiceiul de a urgăna cositul erburilor până într'un târziu scesea până ce e coaptă sămânța atâtor buruieni cari deci se sporesc în drăgă voie. Într'aceea foițele erboase se ofilesc și pică imbrăncite, rămânând mai numai pălșul sec și cotoarele descolite, bătoase și în mare parte nemisibile. Deci cgringii mulți și netrebniți, de ccri au parte vitele la noi.

Țăranii noștri recunosc și ei, că prin cositul în floare, așa dar cu săptămâni mai înainte decum îndaticează, ar dobândi nutreț mai fraged, mai nutritiv și priincial vitelor, că fânățele ar otăvi mai bine și că ar leprăvi cu uscatul și dusul fânului până a nu fi intervenit secerișul. Da, ei recunosc foloasele cositului timpuriu. Când însă e la adecă, se codesc cu încă pășinare, sub cuvânt, că iarba crudă „ar ecădea“ la uscat, peste măsură, nu însă iarba „coaptă“.

Așa este, numai cât erburile coaste în floare cu începere din Maiu, produc mai tot atâta nutreț, aorea tot atâta sau mai mult chiar, cât am fi dobândind prin cositul într'un târziu și natural că nu ecăderea temută pe nedrept, ci bună-tatea și cătățmea fânului sunt hotărâtoare.

Sorocul cel mai potrivit de a cosi fânățele, naturale și măestrite, este când erburile încep a înflori și cel mai târziu când sunt mai toate în floare. Ceea ce zicem despre fân se potrivește și pentru otavă.

Instrumentele de cosit și uscat nutrețului. Cositul se face cu ajutorul a două instrumente: coasa și mașina de cosit.

Decă coasa e bună, un coșac deprins poate leprăvi zilnic mai 1/2 jugăr așa că de jugăr s'ar veni 2 1/2 coșaci. Prin bătarea mlgălonă cu clocanul, de 3 sau 4 ori la zi, se perde mult timp scump plătt. Micele scule de bătut lucră bine și neasemuit mai sprinten; prețul lor odinziară piperat, s'a estinit blișor. Coșacii neași, cari adese muncesc cu săptămânile împreună, obișnuit cu ruptul s'ar putea și ei împreuna cum-părânduși asemenea sculă în tovărășie. Tot așa ar putea arăndași și chiar țărani mai cu dare de mână.

Alegerea coaselor și inzeestrarea cu codărății vor rămânea în sarcina coșacilor aveau pri-capuși și dibaci.

Mai presus de coasă e cos toarca sau mașina de cosit care, trasă de 2 cai buni, face la zi 5 1/2—8 jugăre, așa dar cât ar leprăvi, în acelaș timp, vre-o 10 coșaci. Cu totul osebite de secerătoarea atât grea, scumpă și meșteșugită, mașina de cosit e simplă, îndemnată, destul de estină și ușoară. Ea laeă cositura risipită gata, săvărșind astfel două lucrări în acelaș timp și contribuind, așa zicând de-agraba, la uscatul nutrețului. Da când cu scumpirea peste măsură și pușnătatea coșacilor, mașina de cosit atât de spornică ar trebui împământentă și în estele noastre după exemplul Sașilor, cari și în această privință ne-au luat pe dinainte.

Din nutrețul ce e a se da vitelor în stare verde se va coel numai cât trebuie pe 1 zi sau

2, nu mai mult. Prin aceea, că se dă înfăbântat sau umezi de ploaie ori roașă, vitele se umilă și se îmbolnăvesc ușor.

Uscatul prin imprăștiare cu furca și grebla și așezarea în căpițe (bughne, boaghe, purcoale) prezintă apueături atât de simple și obște, cunoscut, că am putea trece mai departe fără a ne opri.

Atâta numai în pripă, că furca și grebla de lemn, folosite la noi, sunt estine și practice la uscat și strâns nutrețul, dacă la încărest și descărcat neîntrecută rămâne furca americană atât de vâjnoasă, ușoară și ageră. Pentru întors și scuturat nutrețul s'a înstrodus, în locul furcei, o mașină spornică și nu toarnă scumpă. Este furca mecanică, un fel de osie cu scaun și roate și între ele cu greble sau furci de oțel, cari merg rotindu-se și asvărșind costura aveau deopotrivă. O altă mașină foarte practică e cunoscută greblă mecanică cu lungi colși de oțel în forma secerii.

Amândouă mașinile lucră sprinten și fără greș. Deși trase de câte un sirgur cal, ele suplinesc impoacă munca scumpă a 35—40 zilleri cu brațele, isprăvind zilnic vre-o 10 jugăre.

După cum vedem, brațele atât de scumpe pot fi ușor inlocuite prin mașinile atât de spornice și deci estine, mai ales azi când nu căpătăm zilleri nici cu bani scumpi.

Păstrarea nutrețului în lber și sub coperiș. Vom așanti privirea asupra fânului din erburii cum și din mîrșii, trifoiu, măzărliche sau alte plante frunzoase.

Cea mai sigură și desăvărșită e neindolos păstrarea în șoproane, sau aiurea sub coperiș în curi poduri, șoproane (șopuri) ori gâbănașe aeraoase și ferite de umezeală, furtuni și gălni, cari murdăresc nutrețul cu penele și gălnașul lor stricăcios vitelor. Asemenea clădiri însă se pun bucurosi în slujba șpicoanelor, ca mai prețioase așa că pentru fân și otavă nu rămâne decât păstrarea în clăi ori girezi.

Pe lângă că nutrețul așezat la fund și înpre vârf sau cormă adese trece în muceziro și trebuie aruncat, de câte ori vitele, proprii ori streline, nu dau năvala asupra clăilor, și aș desgrădite și uneori ralețe, murdărind, izidind și dripini în picioare nutreț din greu.

Cine are destule clădiri, unde să poată adăposti bucate și nutrețuri și tot, cu atât mai bine. Mulțimea covăritoare însă, care nu are unde, și-ar putea ajuta, de minune cu șoproane deschise, așadar fără păreși, îneghebate din câte 4 prăjini sau bârne groșciare și cât mai înalte, cari se înșepeneec în pământ la deșertare de 3 1/2—4 m. în forma unui oblong scurt. Acoperișul se face din pa'e, stuh (rogoz) sau alt material ușor și se proptește, între cele 4 prăjini, pe câte un cep sau piron de așa că să poată fi ridicat ori coborât până unde trebuie deocamdată. Din jos se încirpă un polișor simplu, dar sdra-văn și dăinutor, care să impedece jilăvirea nutrețului. În lipsa lemnului trebuitor ne putem ajuta, destul de bine cu un așternut gros de pale ogrinji vreascuri, crengi desfrunzite și așa m. d. Șopronul se va imprăjmu cu un țarc (gard) sau altceva drept scut contra vitelor.

Aceste șoproane intrunesc mai toate cerințele dorite. Pe lângă că sunt în adevăr foarte estine, îndemnatice și pot fi înșeghebate în pripă, ele ocrotesc nutrețul cu desăvărșire împotriva umezelii și mucegiarel. Cerând trebuința, nutrețul se poate lua pe rând și în porții ori cât de mici, fiindcă acoperișul nu îngădue ploilor și zăpezii intrare chiar și când ar rămânea cu 2—3 m. mai sus de fața nutrețului. Acel cari ar dori ca să lipsească acoperișul care, adevărat este, se mișcă cu anevoe în sus, n'au decât să acopere nutrețul dintre prăjini cu pânză

anume cernită și dacă li s'ar părea scumpă, cu paie sau alt material estin.

Este dela sine înțeleș, că se pot face șoproane lângă olaltă, în număr de 2, 3 și așa m. d., cari să îngădue adăpostirea și a șpicoanelor, mazărei, bobului și c. l. Șoproanele descluse aduc servii de necrezut, chiar și fiind neacoperite sau având de-așupra un cort de șama (pânză cernită) ori macar paie.

D. Coșca.

Știrile Săptămînii.

Sibiu, 22 Iunie n.

Cătră abonași.

Prin aceasta aducem la cunoștință, că la numărul de față am adaus mar-date la folle tuturor acelora, al căror abonament se isprăvește cu 30 Iunie. Ne rugăm deci pentru trimiterea abonamentului cât mai curând, ca astfel se putem regula din vreme cărțile și să nu fim siliți a opri foata. — Totodată mai amintim, că deodată cu trimiterea banilor pentru foata de Jot-Duminecă se pot adauge bani și pentru foata de Marșiu și Sămbăta. Prețul abonamentului este:

Foata de Dumineca:

Pe un an K. 5.40
Pe o jumătate de an 2.70

Foata de Marșiu și Sămbăta:

Pe un an K. 8.—
Pe o jumătate de an „ 4.—
Pe un pătrar de an „ 2.—

Rugăm pe toți abonașii noștri veșici să lășească foata în cercul cunoșcușilor lor. Cine dorește să cunoască „Foata Poporului“, să ne scrie pe o simșie carte postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foata de Duminecă, Marșiu și Sămbăta, după cum va dori.

Distincție. Pentru merite pe câmpul de luptă a fost distins de Maj. Sa tinărul medic asistent român Dl. Dr. Iosif Stoichifia, ca cea de aur pentru merite, cu coroana pe bază și medaliei de vitejie.

Grindină mare. Luni în zorii de zi pe la orele 4 s'a descărcat asupra Sibiiului și împrejurimii pe-o lungime de 35 klm, și-o lățime de 8 klm. o furtună groznică, înșoșită de o răpăială de grindină în mărimea nucilor și mai mult chiar, care au spart și stricat tot ce-au întâlnit în cale. Zgomotul care înșoșea furtuna aceea era atât de mare, încât socoteai că se prăpădește lumea. Câteva mii de giumari au cărut pe lângă grindinei în orașul nostru, iar poamele și brațele cari au fost atinse s'au nimicit. Prin șcuri zăceau nenumărate frunze și crăculețe rupte, iar printre ele paseri cari nu și-au găsit adăpost. Pagubele sunt însemnate. Norocul a fost că grindina n'a bătut pe un loc mai întins și n'a șinut mult.

Caz de moarte. Despre răposatul Petru Popa. ni șe scrie că a fost un tinăr înșestit cu cunoștințe foarte frumoase. După terminarea liceului a studiat la cursul teologic și a lășat diploma de notar. Bland de la fire, cinstit și de caracter, a fost lubit de toși, cari l'au cunoscut. Contragându-și o boală din neprecășitate

(era dansator pensionat), nouă, ani la zile a trecut în casa părinților săi iubți, tot cu nădejdea, că se va însănătoși, dar, conștient de boala necruțătoare, s'a stins, ca o lumină, în floarea vieții. Mare este durerea părinților nemângiați, cari au făcut pentru el toate jertfele putincioase.

Prețurile maxime (cele mai mari) pentru mijloacele de traful, începând din 16 Iunie n., sunt următoarele:

Unsoara de porc toplită	1 kgr.	9— cor.
Untură » » netoplită	1 »	7.50 »
Slănină proaspătă	1 »	7.50 »
Slănină afumată, papricată, sărată	1 »	8— »
Carne de porc proaspătă cu slănină cu jumătatea de porc (cu cap și cu picioare)		
la porci cu slănină	1 »	6— »
la porci fără slănină	1 »	5.60 »
Carne de porc (Carré)	1 »	7— »
Carne de porc din alte părți	1 »	6.40 »
Carne de porc fiartă	1 »	10— »
Cârnaș	1 »	7— »
Jumere	1 »	6— »
Jumere (cu mașina)	1 »	5— »

Toți trebuie să se țină de aceste prețuri. Contravențiile se pedepsesc cu arest până la 3 luni și 600 cor.

Copil dispărut. Din curtea țărâncii Ioana Dumitru Lupea din Săcel, numărul 39, a dispărut într-o dimineață între orele 8 și 9 luinate cu 5 săptămâni, nepotul ei, cu numele Nicolae, în vârstă de doi ani și jumătate, al cărui tată se află pe câmpul de războiu, — fără a se fi putut da până acum de urma dispărutului. Celce ar ști cumva ceva despre acest copil dispărut, este rugat a face comunicare despre aceasta cel numitei Ioana Dumitru Lupea, ori antetului comunale din Săcel.

Ajutor militar pentru facerea fânului. În anul trecut rămânând, din lipsă de brațe muncitoare, numeroase fânate necoaste, în urma cărora s'a declarat în țara întreagă o lipsă simțitoare de nutreț, administrația militară a hotărât a pune în anul acesta la dispoziția proprietarilor lucrători militari pentru facerea fânului.

Proprietarii, cari reflectează la astfel de ajutoare trebuie însă să se oblige a vinde într-o cantitate de fân produsă administrației militare. Prețurile, ce le plătește aceasta sunt, după calitate și 100 kg.: pentru fân de munte K. 6— și pentru fân de șes K 5— din cari sume se detrage spesele avute cu întreținerea și transportarea militarilor și a carilor.

Pentru economii mai mici, cari nu sunt în stare a-și face și aduna înșel fânul, se oferă

și altă putință de a se folosi de brațe de muncă militare. Administrația militară îndeplinește lucrările împreună cu facerea fânului și „în parte“. În cazul acesta jumătate din fânul făcut îl compete administrației militare, iar cealaltă jumătate economii sunt obligați a o vinde exclusiv administrației, cu prețurile de mai sus. Cantitatea necesară trebuințelor proprii ale proprietarilor, se poate reține, având a se anunța prealabil administrației militare.

Formulare de cereri (declarații) pentru primirea de lucrători militari se află depuse la toate primăriile comunale.

Notiță. Soldați invalizi (fără mâni sau fără picioare) cari n'au primit încă membre artificiale (făcute) să se anunțe îndată la despărțământul militar al magistratului orașenească.

— **Soldații ramași orbi în acest războiu**, sunt provocați să se înfățișeze spre folosul lor la despărțământul militar al magistratului.

Făină într'un cosc'ug. La gara de sud din Budapesta, a sosit o ladă, pe care sta scris: Expeditorul: Iosif Pflinn, »Concordia« Intreprindere de pompa funebre, pentru firma Marx et Grossmann, fabrică de cosciuguri de metal, Budapesta. Deschizându-se lada s'a găsit într'adevăr un cosc'ug de metal. Cum însă cosciugul cântărea 265 kg., funcționarul vamei a ridicat capacul, în care a găsit doi saci cu făină calitate primă. Cum transportul de făină, mai ales pe șes o cale, nu e corect și oprit de noule măsuri ale guvernului, făina a fost confiscată și vândută fabricii comunale de pâine cu 65 cor. 85 fileri. Banii au intrat în fondul invalizilor, iar expeditorul a fost dat în judecată.

Prețul vinului. Rezervele de vin fiind în țara întreagă foarte reduse, încât probabil nici nu vor fi suficiente până la recolta viitoare, prețul vinului este pretutindenea în continuă creștere. Pentru vinuri albe ușoare de 7½—8% se plătește azi până la K 120— iar vinurile mai bune cu K 125—K 140—. Vinuri mai grele sub K 150— nu se pot cumpăra, iar vinul roșu lipsește cu desăvârșire în piață.

Când e nevoie de legitimații de călătorie? În cea mai nouă ordinație a ministrului de interne, se anunță că trebuie luate de la poliție certificate de legitimație pentru călătorii ce s'ar face în Ungaria: în comitatele Alba de Jos, Bistrița, Năsău, Brașov, Ciuc, Făgăraș, Treiscaune, Hunedoara, Târnava-Mică, Caraș Severin, Mureș-Turda, Maramureș, Târnava-Mare, Sibiu, Timiș, Torontal, Odorhei și orașul Fiume. 2. Pe întreg teritoriul Croației și Slavoniei. 3. În Austria, pentru călătoriile în Bucovina, Dalmația, Galizia, Carintia, și Craina, Silezia (cercurile Bieltz, Teschen și Feistadt), Salzburg pe tot teritoriul, afară de cercurile Salzburg și Hallein în Stiria, afară de Graz, Leoben, apoi în Tirol, Vorarlberg. 4. Pentru călătoriile în Bosnia și Herțegovina. Certificatele trebuie să fie prevăzute cu fotografiile pentru călătoriile în Austria, Fiume, Slavonia și Croația.

Moartea grabnică a generalului Moltke. Din Berlin se comunică cu data de ieri: Generalul-colonel Moltke, șeful statului major, a iacutat subit din viață astăzi după după amiez în decursul serbării de doliu pentru mareșalul Goltz-Pașa, lovit fiind de apoplexie.

Testamentul lui Kitchener. Din Haga se comunică: Conform unor știri din cel mai bun izvor lordul Kitchener voia să ajugă în atingere cu armata lui Brusilow, pentru a fi de față, la invitarea țarului, la ofensiva rusă din Volhynia și Galizia. Averea lui Kitchener, în sumă de 5 milioane franci o moștenește sora lui.

Două ouă pe săptămână. Magistratul orașului Berlin a publicat zilele trecute ordinația privitoare la două, conform căreia ouă de găină se pot vinde numai arătând jetonul berlinez pentru carne, și adică de fiecare jeton de carne, săptămânal, se pot da numai două ouă. După ce se vând două ouă, vânzătorul e obligat să perforze jetonul săptămânal de carne, cu care apoi nu mai poți cumpăra alte ouă. Cel cari nu se vor conforma acestei ordinații, vor fi pedepsiți cu închisoare până la 6 luni sau cu pedeapsă în banii până la 1500 marce.

„Infrățirea“ federația insofirilor sălești în Sibiu Nagyszebcu strada Brukental Anul 17 ține oare de birou pentru timpul de vară în fiecare zi de lucru dela 8—1.

Opriri dela reprezentările cinematografice. Într'un comitat al Ungariei, în Moson s'a votat un regulament, prin care tinerii sub 15 ani sunt opriri dela cercetarea cinematografulor. Copii pot fi de față la astfel de reprezentări, numai dacă sunt supraveghiați de părinții, de tutori, sau de învățătorii lor. Proprietarul cinematografului, în caz când a călcat dispozițiile regulamentului, se pedepsește cu amendă și închisoare.

Carne pentru abonați: Lucru de tot minunat. Ziarul parizian »L'Oeuvre« a cumpărat boi grași, i-a tăiat și l-a vândut abonaților săi pe socoteală proprie Ziarul a câștigat peile și a putut vinde carnea cu 12%, mai ieftin, ca prețul atatorit prin lege.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Brașm.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșeg.
Tiparul „Tipografia Poporului“

Redactor responsabil: Dr. Ioan Brașm.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșeg.
Tiparul „Tipografia Poporului“

Nu uita
estimare cetitor, — la comanda sau tot felul de alte comenzi făcute în urma unei inserate cetit în boala noastră. — a acinți și spune, că de ce lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.
Prin aceasta contribuie și D-Te la răspândirea și lămurirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Caută
o familie română din Sibiu o femeie sau fată din casa mai bună ca **ingrijitoare** la doi copii de 3 și 6 ani a se adresa la administrația Foii Poporului Nagyszebecu (Sibiu).

Centrala de lână din țările coroanei ungare,

face de știre, că los de adunat lână în ori ce cantitate fie cât de mică și de ori ce sortă, pentru vânzătorii de DI Jakob Löwy Fleischergasse Nr. 3 II. 4 în Sibiu (Nagy-szebec).

O casă

cu grădină și 2 trăsuri, un landauer și-o trăsura deschisă, sunt de vânzare. Casa este lângă „Neppen-Jorfer Maut“.

Să se întrebe la Bahnhofplatz (Poarta turnului) Nr. 1.

Viuderea la Grand Magazin

se începe luni în 19 Iunie 1916 în toate despărțămintele cu prețurile cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, perdele albituri, creton. modă, umbrele etc.

Moșie de exarândat.

În hotarul comunei **Oroiul săcuiesc** — Székelyurály, cott Murș Turda — se află de exarândat o moșie de **circa 300 (treisute) jugăre.** **Terminul de exarândare** toamna anului curent (1916) respective primăvara anului viitor (1917).

Cu amănunte servește:
văd. Carolina C. Codercea
Cluj (Kolozsvar) Majális u. 1

Vânzători și negustori
pot căpăta cele mai frumoase amintiri de războiu, țesute cu mătase, pe passepartou, în toate limbile. Mărima 42x52 cm. Prețul de bucată 1 K. 10 fil Hugo Iellnek
Wiener Stickerei—Werkstätte.
Wien VII Bezirk, Lindeng. 55

Mare cumpărător
caută bluse, haine de dame și copii și căciulițe (lucrate de țărani unguri).
Condiția principală lucru de prima ordine.
Oferte să se trimită la
Aubel, Budapest str. Márton 35'a Parterre 1

Econoamă.

Un preot vădov, în etate de 32 ani rămas cu 2 copii (de 4 și 6 ani) caută o econoamă inteligentă, în etate până la 35 ani.

Ofertele dimpreună cu fotografia să se trimită la administrația »Foi Poporului« în Sibiu (Nagyszeben) sub nume de »Serioasă«. Discreția să garantează.

In fabrica de postav

alui Scholze și Preissler, sunt primite țesătoare și lucrătoare învățate cu meseria aceasta.

Doritoarele să se înfățișeze cu cărțile lor de lucru la d-na Preissler în strada Hecht Nr. 44.

Anunț.

Trei veri toți trei cu certificat și o mașină de săpat re află de vânzare la Lazar Vulk, Sibiu, Lohmüle I.

La croitoria J. PETRAȘCU
Sibiu

se caută 2-3 lucrători buni.

Moșie de dat în arândă,

pe hotarul Turdei de 226-300 jugăre catastrale constatatoare din pământ arător de I-a clasa, livezi și fnaș. Moșia e de arândat cu 1 Oct. a. c. 1916. Informațiunile da Dl Dr. Octavian Ruseu la banca Albina, în Sibiu strada măcelarilor.

CAFEA

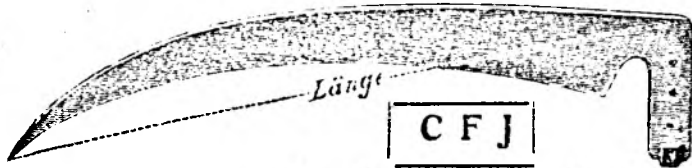
cu 50% mai ieftină decât la alții, având un gust plin de aromă, americană, potricită prin conținutul ei bogat și bun pentru a face economie, dimpreună cu zahărul trebuincios pentru ea. livrează în saculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapira

Expert de cafea în M. Rahó 526

Carol F. Jikeli, SIBIU și ALBA-IULIA

CFJ

Insignul pentru coase

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată Cor. 2.40 2.40 2.40 2.60 2.60

Insignul pentru nicovale și cioane

Pentru fiecare bucată garanziez. Adecă schimb orice coasă provăzută cu semnul CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost lătură și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mar mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți, să dă o coasă pe deasupra.

Asortiment bogat în cioane, verigi și nicovale pentru coase, cuți, țitoare pentru cuți emailate sau (incuite și aparate de bătut coasele.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12.
recomandă p. t. publicului cele mai bune stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Kraglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, mi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preții și cooper. absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articoli de uniformă, după prescripțiunile instituțiilor cea mai nouă.

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbruch

recomandă reprezentantul general

Sibiu. G. A. SCHNEIDER, Sibiu.

Telefon 147.

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșie la spălatul rufelor!

Spălați numai cu „Lavosin“.

Lențele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul exorbitant scump, timpul scump, adecă totul, ce face cheltuch și osteneți cu spălatul rufelor, cruțat, chivernisit cu: „Lavosin“

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scipitor numai cu apă lină (adecă dabia căldișoară), fără osteneală.

„Lavosinul“ crușă rufele (nu se mai rupe apa curând) că „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe mănăncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le adrește.

„Lavosinul“ desintectează rufele și le dă și miros plăcut. Spălatul rufelor cu „Lavosin“ e de 3 ori mai ieftină, de cât spălatul cu săpun și leșie.

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fill. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre întrebuințarea „Lavosinului“ se află pe dosă.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitaturi, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărni, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

„Lavosinul“ curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase de lemn, trepte scări, ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania.

Hermina Niemandz nasc. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul calilor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc representați solvenți).

Halodent

Cremă de dinți 90 filleri

Sprîjinii Industria română

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“, Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Ghete cu zug din piele crepată Kr. 25-50
Prețul după cursul zilei.

1500 părechi de bocanci

cu prețul dela 45 cor până la 50 cor. lucrați din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Ghete de copii Nr. 20-25 26-28 29-34

K. 9-20 13-20 20-28

Ghete de dame Nr. 35-42 de bărbați Nr. 39-47

K. 25-40 K. 30-60

Catolog nu dăm afară până după răboiu.

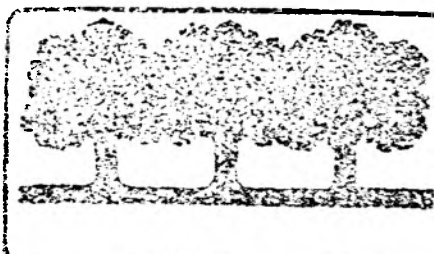
Nu pierdeți ocazia și ve convingeți!

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc stăt la orase și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu